

Rozhodování o volbě střední školy:

Deváťáci před přijímačkami

Studie Než zazvoní

26. května 2020

Studie o výběru střední školy

Tento dokument je veřejnou součástí širší dlouhodobé studie Než zazvoní, která mapuje proces rozhodování o výběru školy u žáků osmých a devátých tříd. Výsledky studie by měly sloužit především vedoucím pracovníkům středních škol k tomu, aby činili zodpovědná a efektivní rozhodnutí a výchovným poradcům základních škol pro zlepšení obrazu o žákovských preferencích. Posláním Než zazvoní je jim v tom pomáhat.

Hlavní zjištění

- 📍 **Dotazovaní devátáci hodnotí distanční výuku na základních školách kladně. 77,1 % z nich uvedlo, že škola zvládá výuku tak, aby si z ní odnesli dostatečné znalosti.** Pro 35 % dotazovaných devátáků je dálková výuka zcela či spíše vyhovující, naopak 25,4 % devátáků distanční vyučování neoceňují.
- 📍 **Na distanční výuce devátákům nejvíce vyhovuje časová flexibilita, možnost určovat si svůj vlastní rozvrh na práci a soustředit se na přijímací zkoušky.** Naopak jim chybí fyzický kontakt s učiteli a spolužáky, nemožnost zeptat se učitelů na vysvětlení, vyšší počet domácích úkolů a přiznávají, že mají i problémy s motivací.
- 📍 **Dotazovaní devátáci v přípravě na přijímací zkoušky na střední školy vkládají důvěru do rukou své základní školy. O tom, že je škola spíše či určitě připraví na přijímačky, je přesvědčených 77,4 % dotazovaných.** Pouze 12,4 % žáků devátých tříd své základní škole v přípravě na přijímačky nedůvěřuje.
- 📍 **Respondenti si v 75,3 % případů myslí, že je jejich základní škola dostatečně informovala o tom, jak se vyvíjí aktuální situace ohledně přijímacích zkoušek.** Naopak téměř pětina (19,5 %) dotazovaných si nemyslí, že by jim dodávala dostatek informací o vývoji situace ohledně přijímaček.
- 📍 **Podle názoru dotazovaných devátáků je střední škola na prvním místě přihlášky dostatečně informovala o termínech, průběhu a formě přijímaček jen v 48,6 % případů. Naopak pro 39 % devátáků byly informace o tom, jak se situace vyvíjí, nedostatečné.** U školy na druhém místě pak bylo s úplností a dostatkem informací spokojeno jen 44,7 % dotazovaných oproti 41,6 % nespokojených.
- 📍 **7,1 % dotazovaných devátáků uvedlo, že pro ně jejich škola připravila on-line přípravu na přijímací zkoušky jako je např. on-line webinář nebo edukační video. 17,5 % devátáků pak vypovědělo, že jejich vybraná škola svým uchazečům rozdala alespoň vzorové zadání přijímacích zkoušek.** Dohromady 59,1 % respondentů naopak přiznalo, že jejich vybraná škola pro ně nedělá vůbec nic, anebo neví, co jejich vybraná škola pro své uchazeče dělá za přípravu na přijímačky.
- 📍 **81,4 % dotazovaných devátáků na letošním průběhu přijímacího řízení nejvíce vadí možnost pouze jediného pokusu, dvěma třetinám dotazovaných (62,3 %) se nelíbí zmatky ohledně termínů a podoby přijímaček.** Více než polovině (54,4 %) respondentů nevyhovuje dlouhé čekání, protože zkoušky už mohli mít za sebou. 49,1 % devátákům vadí nemožnost podat odvolání a 38,9 % z nich je přesvědčeno, že bez výuky ve škole se dostatečně nepřipraví. 17,3 % pak nevyhovuje zrušení přípravných kurzů.
- 📍 **76,2 % devátáků se na přijímací zkoušky na střední školy připravuje několikrát týdně, 15,9 % pak každý den.** Velice nízký podíl 4,6 % dotazovaných se zatím nezačalo připravovat vůbec.

- ☑ **Nejpoužívanější sociální sítí není pro deváťáky Facebook, ale Instagram, na kterém má profil 92,5 % respondentů.** Facebook, který měl v minulosti dominantní roli, využívá 86,9 % dotazovaných. Na vzestup je také sociální síť TikTok, který využívá 44,5 % respondentů. Školy by na sociálních sítích neměly chybět – jedná se o velice efektivní a levný nástroj pro propagaci a komunikaci s žáky i uchazeči.
- ☑ **Mít profil na sociální sítí však neznamená být aktivním uživatelem. Zatímco na Facebooku má profil 86,9 % dotazovaných, každý den se na něj připojí pouze 39,3 % deváťáků.** Nižší podíly těch, kteří se přihlašují každý den, jsou i u jiných sociálních sítí. Stabilní podíl drží jen YouTube a především Instagram, kam se každý den připojí 85,1 % dotázaných. Instagram je příležitostí pro všechny školy, které se chtějí prezentovat i v on-line prostředí.

Metodika

Studie byla provedena formou on-line dotazování žáků devátých ročníků. Participace na průzkumu byla nabídnuta náhodně vybraným základním školám z celé České republiky. Výsledný vzorek po očištění dat činil 1204 respondentů (z nichž 1085 bude vykonávat přijímací zkoušky na střední školy). Odpovědi ostatních nejsou relevantní cílům výzkumu, jelikož se rozhodli pracovat či zodpovědět jen málo nebo žádné otázky.

Mezi respondenty bylo 51,8 % dívek a 48,2 % chlapců.

Sběr dat proběhl v období od 11. do 24. května 2020.

Kontakt

Studii vypracovalo Než zazvoní, s.r.o., které se věnuje poradenství základním a středním školám.

Ing. Mgr. Petr Soukeník, Mgr. Karel Komínek, Bc. Aneta Košíková

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

Kontakt pro média

Bc. Aneta Košíková

kosikova@nezzazvoni.cz

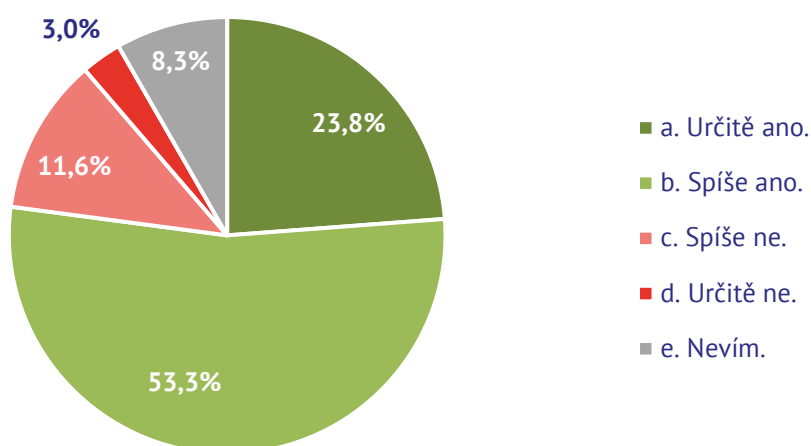
733 778 256

Hodnocení distanční výuky

Deváťáci hodnotí distanční výuku na základních školách **velice kladně**. Přestože připouštějí, že ve výuce jsou někdy překážky, celkem **77,1 % z dotazovaných respondentů uvedlo, že jejich škola zvládá výuku tak, aby si z ní odnesli dostatek znalostí**. Pouze 14,6 % dotazovaných deváťáků není s výukou na své škole spokojena.

1) Myslíš, že tvoje škola zvládá distanční výuku tak, aby sis z ní něco odnesl/a?

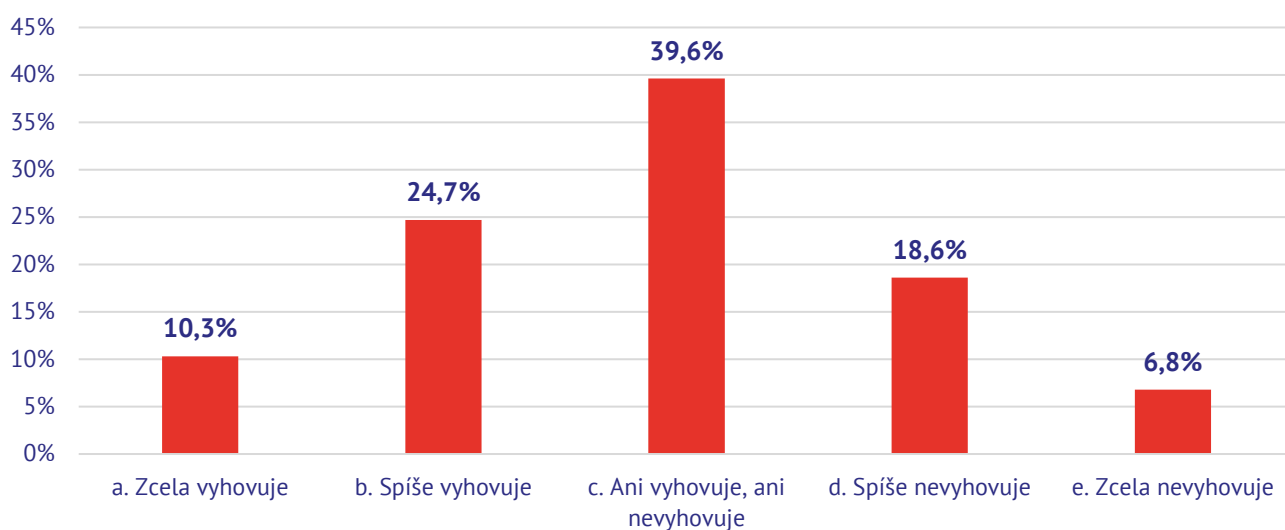
N = 1204

Deváťáci nezastávají k distanční výuce žádný extrémní postoj. **Pro 35 % dotazovaných deváťáků je dálková výuka zcela či spíše vyhovující, naopak 25,4 % deváťáků distanční vyučování neoceňují**. Vysoký podíl respondentů (39,6 %) pak nezaujal v otázce žádný názor.

2) Vyhovuje ti učit se doma distančně?

N = 1204

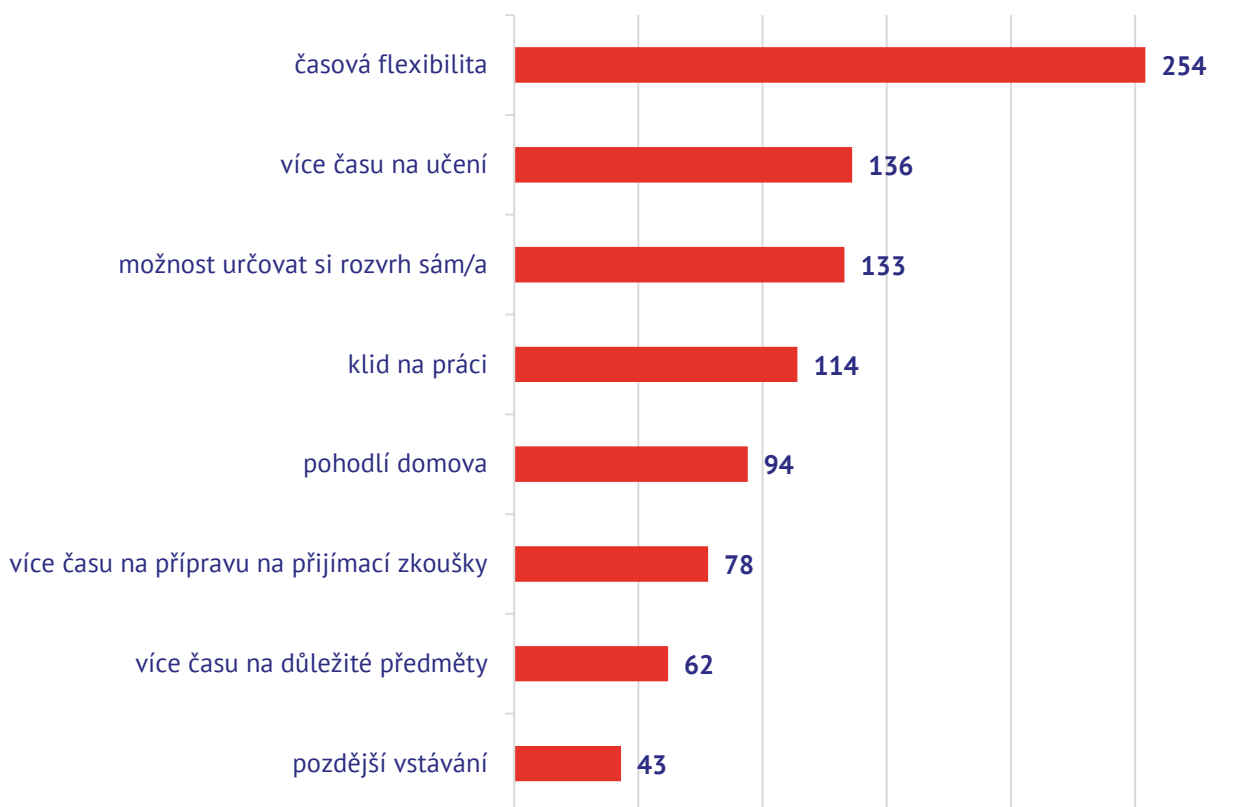

Na distanční výuce deváťákům nejvíce vyhovuje **časová flexibilita** – mohou si práci rozvrhnout dle vlastního uvážení a potřeb, jít se najíst či napít, udělat si pauzu kdy potřebují. Rozvrh si tak tvoří sami, namísto toho, aby jim byl pevně dán. Vzhledem k tomu, že se mohou učit vlastním tempem, mají také **více času na učení předmětů, které považují za důležité pro své budoucí směřování**, a naopak předmětům, které považují za podružné, věnují času méně. Díky tomu se mohou více **soustředit i na přípravu na přijímací zkoušky** a zaměřit se na matematiku a češtinu. Části deváťáků vyhovuje i **klid na práci**, který mají v **pohodlí domova**. Domov považují za bezpečné prostředí, ve kterém se nestresují tak jako ve škole. Často bylo také zmiňováno i to, že si žáci mohou **každý den přispát**, což jim pak pomáhá k lepšímu soustředění v průběhu dne.

V grafu níže jsou kategorizované odpovědi na otázku „Co ti na domácí výuce nejvíce vyhovuje?“ v absolutních počtech.

3) Co ti na domácí výuce nejvíce vyhovuje?

N = 1204

„Naši učitelé podle mého názoru tuto situaci precizně zvládají, dostaneme zadanou práci a vysvětlení, pokud něco nevíme, tak se můžeme zeptat. Když jsem se na ně obrátila s nějakou otázkou, ochotně mi odpovídali a rychle jsem to pochopila...“

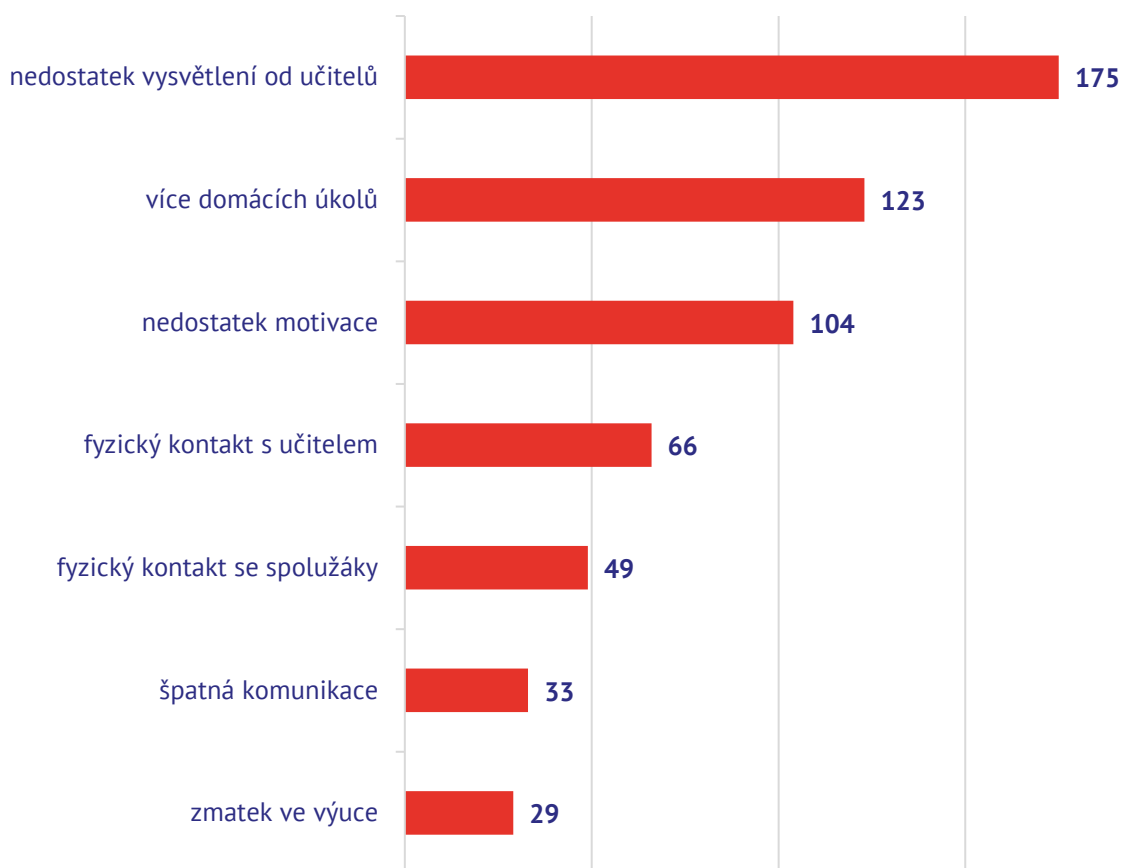
„Mám čas se věnovat převážně přijímacím zkouškám. Nemusím se učit na testy čili věnuji se hodně matematice a českému jazyku.“

„Mohu si pořadí úkolů a jednotlivých zadání z různých předmětů uspořádat podle sebe. Netlačí mě čas a vše si v klidu rozmýšlím a dělám vlastním tempem.“

Dotazovaným deváťákům naopak chybí především **fyzický kontakt – a to více s učiteli než se spolužáky**. Učivo, které se doma sami učí, totiž občas nepochopí a **nemají možnost se učitelů doptat**. Chybí jim i názorné vysvětlení, které **zvládnou pouze učitelé**. Deváťáci také pozorují **vyšší počet domácích úkolů** z pro ně nepříliš důležitých předmětů, vzhledem k tomu, že se soustředí především na matematiku a češtinu. Sami také přiznávají, že **nemají dostatek motivace pro učení**, a někdy se tak do učení vůbec nemohou přinutit. V této chvíli jim chybí prezenční vyučování, kdy prostě v danou hodinu musí být přítomni na hodině. Někteří deváťáci pociťují i nedostatečnou či naopak duplikující se komunikaci učitelů na různých platformách, či jejich **nezkušenost s moderními technologiemi**, a na to **navázaný zmatek ve výuce**.

4) Co ti na domácí výuce nejvíce NEvyhovuje?

N = 1204

„Cítím, že se nedokážu soustředit, a tak se skoro nic nenaučím spíše jen splním své povinnosti... Také mi opravdu hodně nevyhovuje to, že když potřebuji poradit musím napsat učiteli, kterému, ale také trvá než mi pošle zpětnou vazbu (i když se v mé škole opravdu snaží a rádi mi s ochotou poradí). Chybí prostě ta interakce, která by byla ve škole okamžitá.“

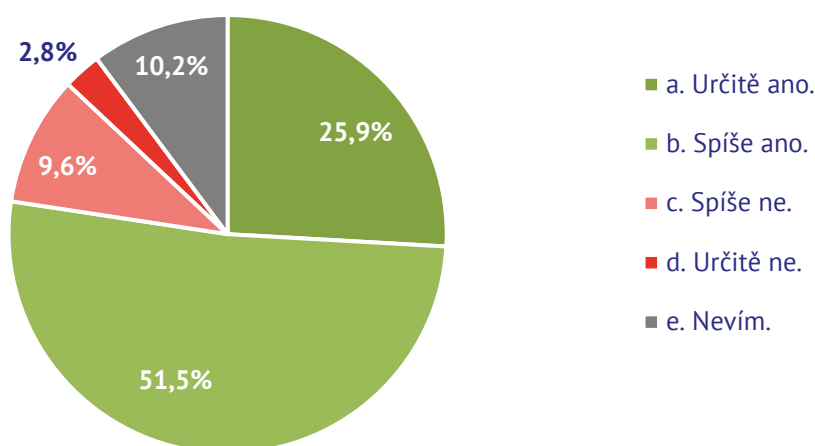
„Hlavně mi chybí učitel, který by mi danou látku vysvětlil. Internetu se moc nedá věřit. Ikdyž najdu nějakou nejasnost, nemůžu přece psát učiteli 3krát denně, aby mi s tím pomohl“

„Je v tom zmatek učitelé se v tom nevyznají po delší době by to bylo třeba lepší až by se to naučili ale zatím stále nic moc. Jinak musím se spoléhat sama na sebe, musí to být těžké pro ty kteří nemají tu disciplínu pro to aby to v podstatě udělali když nad nimi není přísný dohled který dohlíží zda vše dělají“

Příprava na přijímací zkoušky

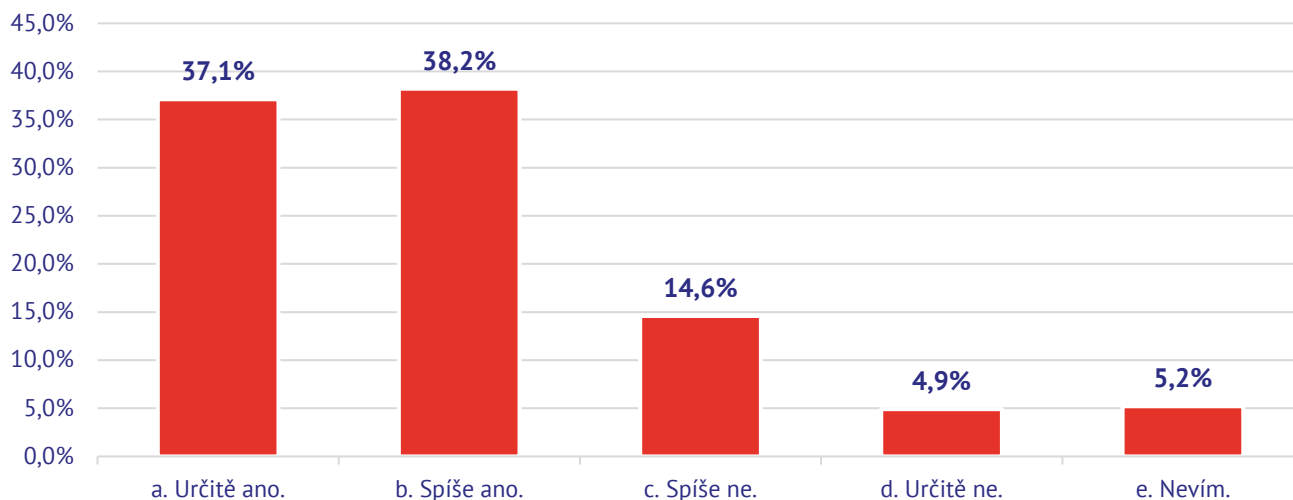
Dotazovaní deváťáci v přípravě na přijímací zkoušky na střední školy **vkládají důvěru do rukou své základní školy**. O tom, že je škola spíše či určitě připraví na přijímačky, je přesvědčených 77,4 % dotazovaných. Pouze 12,4 % žáků devátých tříd své základní škole v přípravě na přijímačky nedůvěřuje.

5) Myslíš, že tě tvá ZÁKLADNÍ škola dobře připraví na přijímací zkoušky na SŠ? N = 1085

Respondenti si v 75,3 % případů myslí, že je jejich základní škola dostatečně informovala o tom, jak se vyvíjí aktuální situace ohledně přijímacích zkoušek. Naopak téměř pětina (19,5 %) dotazovaných si nemyslí, že by jim dodávala dostatek informací o vývoji situace ohledně přijímaček.

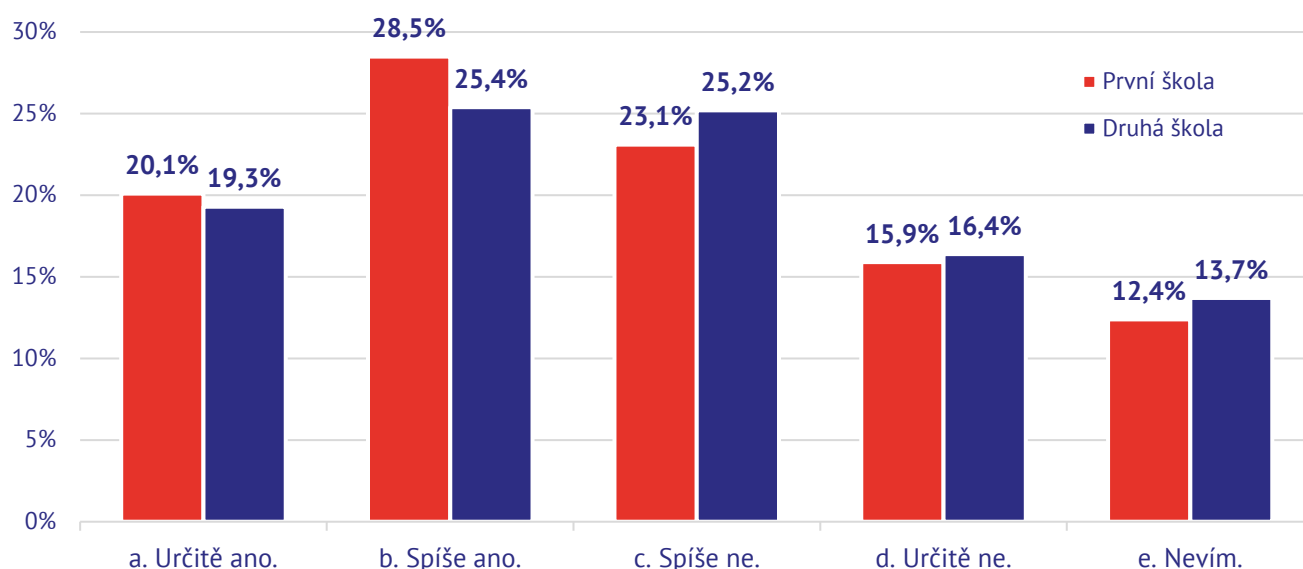
6) Myslíš si, že tě tvá ZÁKLADNÍ škola dostatečně informovala o tom, jak se vyvíjí situace ohledně přijímacích zkoušek? N = 1085

V případě středních škol, kam si deváťáci podali své přihlášky, je spokojenost s informovaností o přijímacích zkouškách nižší než u jejich základních škol.

Podle názoru dotazovaných deváťáků je jejich **střední škola na prvním místě přihlášky informovala o termínech, průběhu a formě přijímaček dostatečně jen v 48,6 % případů**. Naopak pro 39 % deváťáků byly informace o tom, jak se situace vyvíjí, nedostatečné. **U školy na druhém místě pak bylo s úplností a dostatkem informací spokojeno jen 44,7 % dotazovaných oproti 41,6 % nespokojených**.

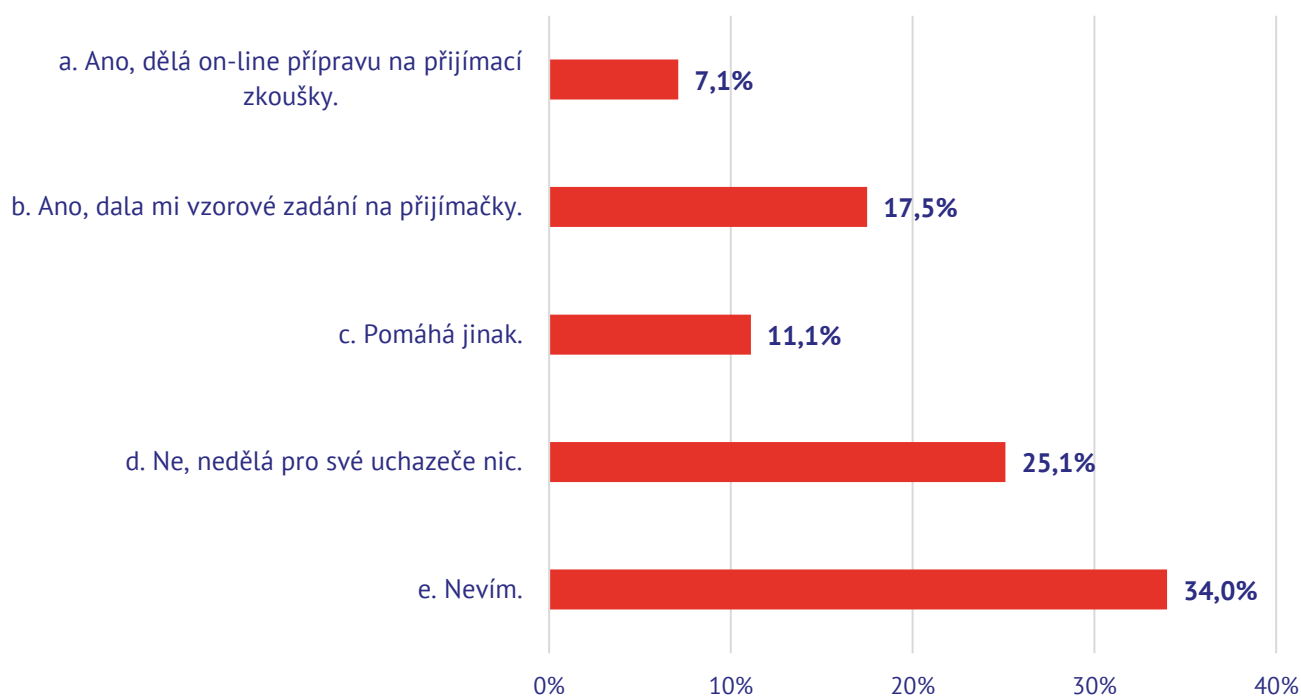
7) Myslíš si, že tě tvá vybraná STŘEDNÍ škola dostatečně informovala o tom, jak se vyvíjí situace ohledně přijímacích zkoušek?
N = 1085

Střední školy bohužel oproti základním školám ve své úloze z pohledu dotazovaných žáků selhaly, a zároveň proměškaly příležitost, jak se přiblížit svým budoucím prvákům. Nelze však všechny střední školy hodnotit stejně. Z praxe Než zazvoní víme, že některé školy se snažily vyjít svým žákům i uchazečům vstříc a informovali o současném vývoji nejen na webu školy, ale i na sociálních sítích či skupinách určených přímo uchazečům školy, a další školy pak zašly i dál a obvolávaly rodiče svých žáků i uchazečů s aktuálními informacemi, popř. pořádaly bezplatné on-line webináře pro uchazeče o studium. Budiž tato praxe inspirací pro školy do budoucna.

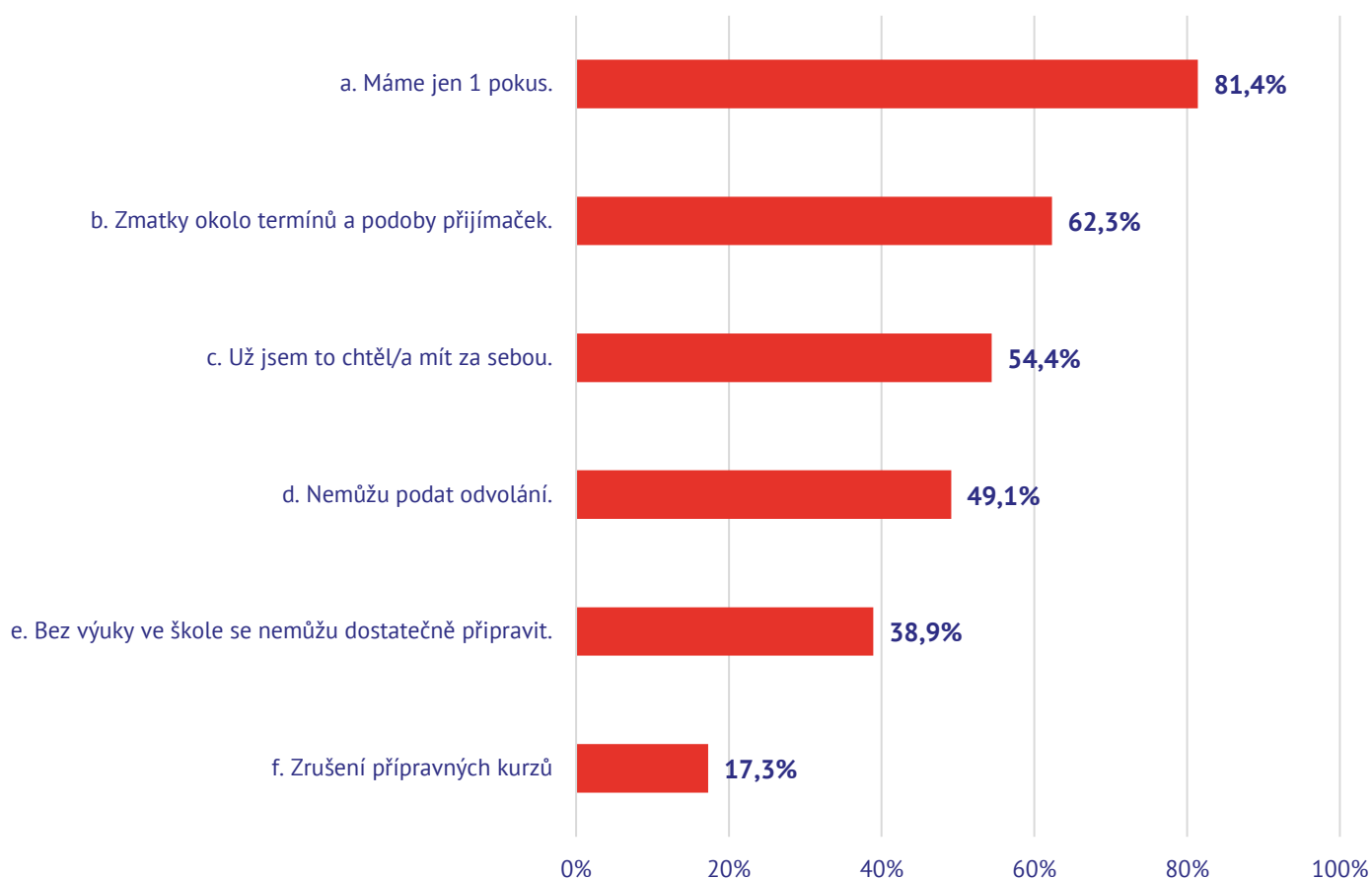
Devátáci vypověděli, že alespoň jedna z jejich vybraných škol pro své uchazeče připravila nějakým způsobem **on-line přípravu, např. on-line semináře či edukační videa, a to v 7,1 % případů. 17,5 % devátáků pak uvedlo, že jejich vybraná škola svým uchazečům rozdala alespoň vzorové zadání přijímacích zkoušek.** 11,1 % devátáků uvedlo, že alespoň jedna z jejich vybraných škol jim pomohla jinak. V doplňovací otevřené otázce pak tito respondenti nejčastěji uvedli, že aktuálně jim škola nijak nepomáhá, ale před jejím uzavřením škola nabízela přijímačky nanečisto. Dohromady **59,1 % respondentů uvedlo, že jejich vybraná škola pro ně nedělá vůbec nic, anebo neví, co jejich vybraná škola pro své uchazeče dělá za přípravu na přijímačky.**

8) Pomáhá alespoň jedna tvá vybraná STŘEDNÍ škola v přípravě na přijímací zkoušky? N = 1085

Největšímu podílu 81,4 % deváťáků na letošním průběhu přijímacího řízení vadí nejvíce to, že **mají pouze 1 pokus napsat přijímací zkoušky**, zatímco v minulosti byly pro státní přijímací zkoušky pokusy 2. Téměř **dvě třetiny dotazovaných (62,3 %) se nelíbí zmatky ohledně termínů a podoby přijímaček**. Více než polovině (54,4 %) **nevyhovuje dlouhé čekání**, protože zkoušky už mohli mít za sebou. **49,1 % deváťákům vadí nemožnost podat odvolání** a **38,9 % z nich je přesvědčeno, že bez výuky ve škole se dostatečně nepřipraví**. **17,3 % pak nevyhovuje zrušení přípravných kurzů**.

9) Co ti nejvíce vadí na tom, že se změnila podoba a datum přijímacího řízení pro tento rok?
N = 1085

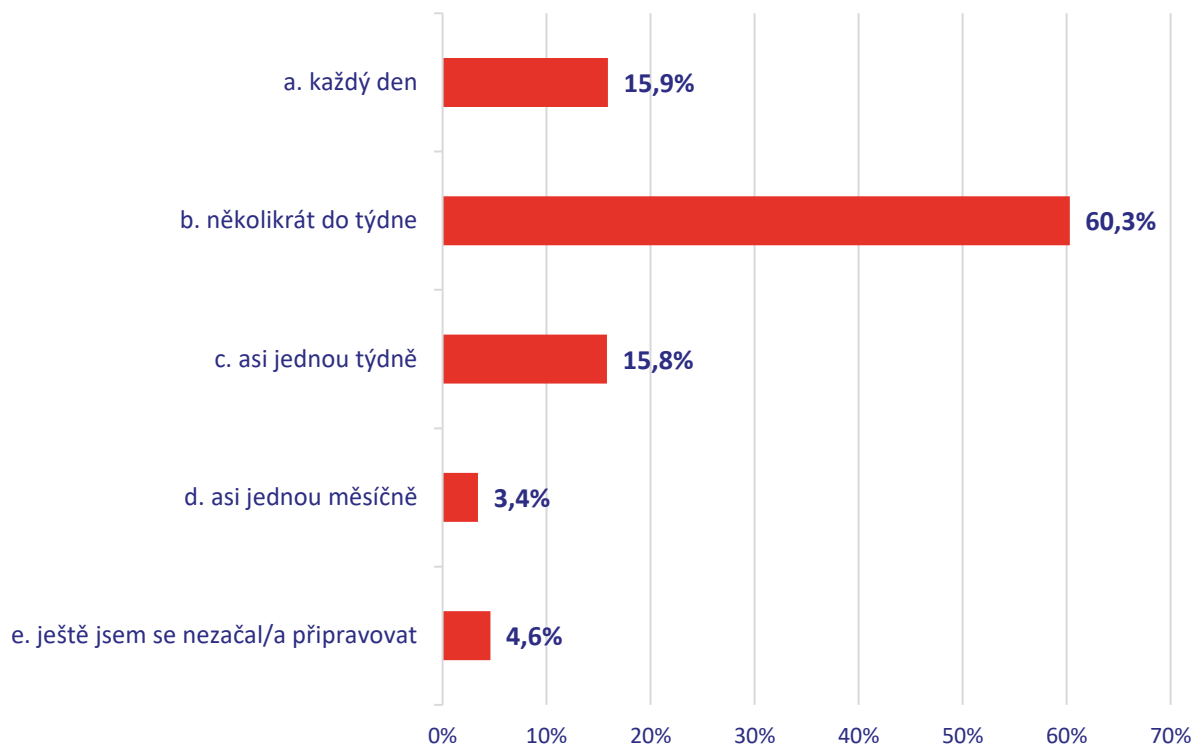

V doplňující otevřené otázce jsme se ptali také na to, čeho se na přijímacích zkouškách nejvíce bojí – kromě toho, že zkoušky jednoduše nezvládnou a nedostanou se na vysněnou školu. Odpovědi deváťáků se opět dotýkali především **jednoho termínu zkoušek – jsou přesvědčeni o tom, že budou ve stresu a nervózní (268), a proto zkoušky neudělají**. Poměrně často se také v otevřených odpovědích objevovala **matematika**, které **se bojí 113 dotazovaných žáků**, zatímco s češtinou neměli respondenti téměř žádný problém.

76,2 % devátáků se na přijímací zkoušky na střední školy připravuje několikrát týdně, 15,9 % pak každý den. Velice nízký podíl 4,6 % dotazovaných se zatím nezačalo připravovat vůbec.

10) Jak často se připravuješ na přijímací zkoušky?

N = 1085

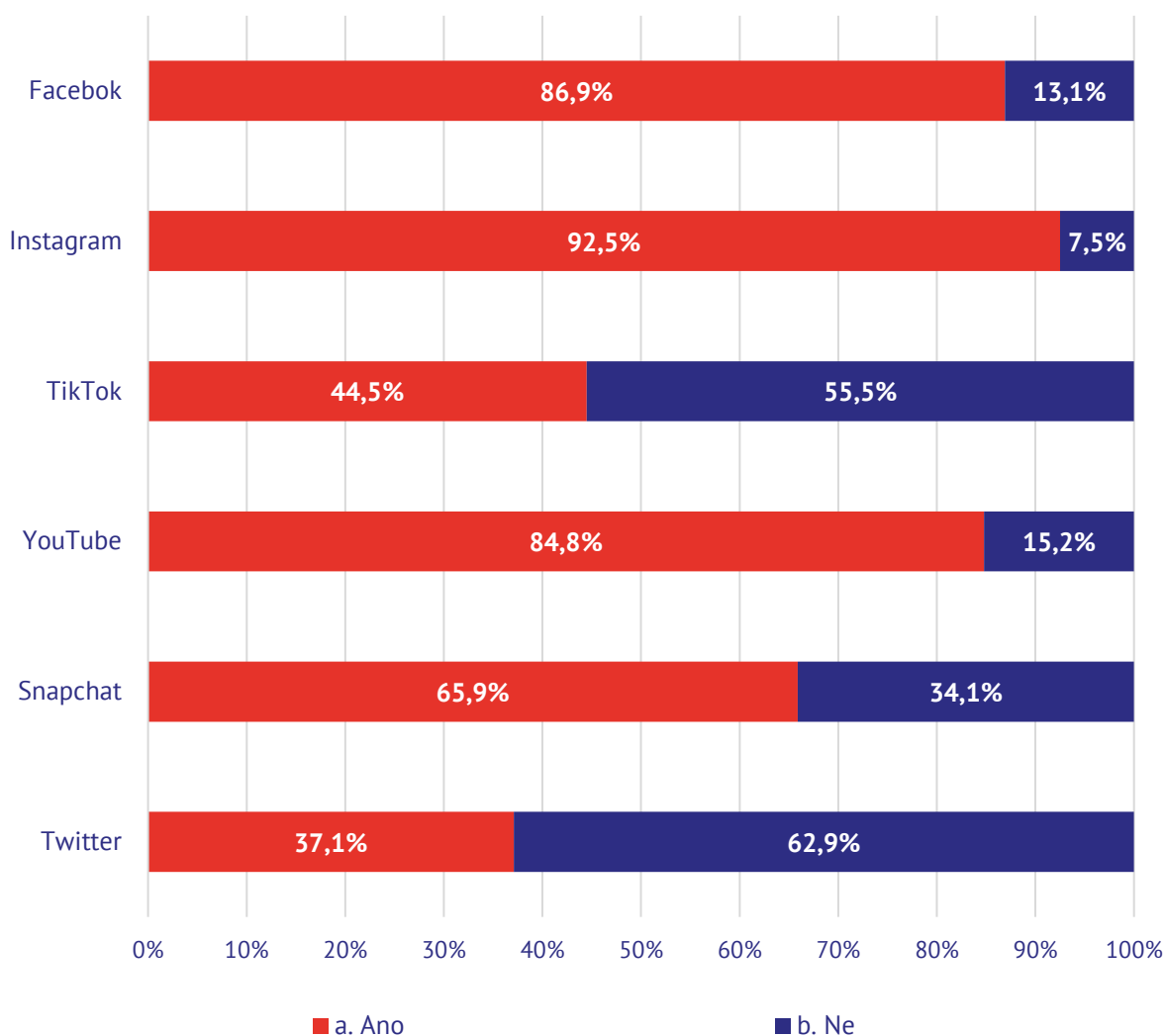

Aktivita na sociálních sítích

Žáci devátých tříd jsou na sociálních sítích poměrně aktivní. **Nejoblíbenější sociální sítí pro ně již není Facebook, ale Instagram, na kterém má profil 92,5 % respondentů.** Instagram je mobilní aplikací ke sdílení především fotek, ale i videí či ke komunikaci s ostatními uživateli. Facebook, který měl dříve dominantní roli, využívá nyní 86,9 % dotazovaných. Na **YouTube je má profil 84,8 % devátáků,** kteří zde sledují hudební videa či své oblíbené influencery. Na vzestup je také sociální sítí **TikTok,** která umožňuje nahrávání a sdílení krátkých videí, **využívá ji 44,5 % respondentů.** Školy by na sociálních sítích (a především Instagramu) neměly chybět – jedná se o velice efektivní a levný nástroj pro propagaci a komunikaci s žáky i uchazeči.

11) Máš profil na některé z následujících sociálních sítí?

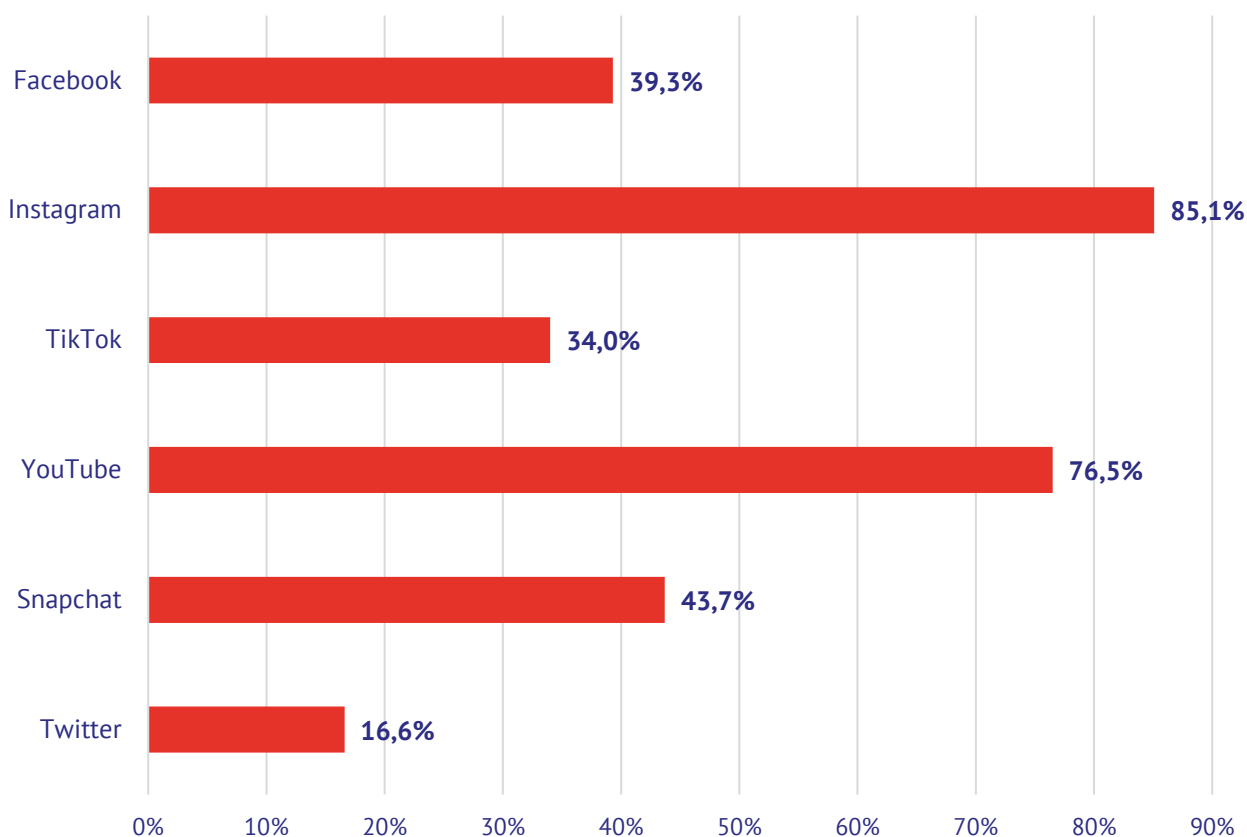
N = 1204

Mít profil na sociální síti však neznamená být aktivní, proto jsme se ptali také na to, na kterou sociální síť chodí devátáci každý den.

Zatímco na Facebooku má profil 86,9 % dotazovaných, každý den se na něj připojí pouze 39,3 % devátáků. Nižší podíly těch, kteří se přihlašují každý den, jsou i u jiných sociálních sítí. **TikTok** každý den navštíví jen **34 %** jeho uživatelů z řad devátáků, u **Snapchatu** je to **43,7 %** dotazovaných. Naopak na **Instagram**, na kterém má účet **92,5 %** dotazovaných, **se každý den připojí stabilní podíl 85,1 % dotazovaných.** Na **YouTube** je každý den přihlášeno **76,5 % respondentů.** Právě Instagram je novou příležitostí pro všechny školy, které se chtějí efektivně prezentovat i v on-line prostředí.

12) Na které z následujících sociálních sítí se přihlásíš alespoň jednou denně? N = 1204

Další informace a pomoc s kampaní pro přijímací řízení

Neváhejte se na nás obrátit pro další informace o chování a rozhodování žáků osmých a devátých tříd, nebo pokud máte zájem o pomoc s marketingem a kampaněmi zaměřenými na získání většího počtu uchazečů a následně studentů ve vaší škole.

Navštivte náš web, kde najdete další studie. Pro informace o školení a termíny nejbližších školení se podívejte na www.nezzazvoni.cz/skoleni/.

Kontakt

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

O nás

Než zazvoní pomáhá ředitelům a dalším vedoucím pracovníkům základních a středních škol. Věnujeme se výzkumům a aplikaci marketingových poznatků do prostředí škol. Pomáháme s marketingem. **Od roku 2011 jsme proškoliili a pomohli 1799 pracovníků z více 632 základních a středních škol.**

